

Nr 543

Av herr Kristiansson, Axel, m. fl., om offentlig handläggning i samarbetsnämnderna inom kommunblocken.

(Lika lydande med motion nr 629 i Andra kammaren)

Enligt 1962 års kommunreform har riket indelats i kommunblock omfattande ett visst antal kommuner. I varje block borde enligt beslutet bildas en samarbetsnämnd vari delkommunerna vore representerade. Samarbetsnämnderna skulle vara de officiella kontaktorganen inom blocken med uppgift att verka för samarbete på olika områden; samarbetsnämnder har bildats i samtliga kommunblock och fungerar som sådana alltså såvida sammanslagning av kommunerna ej skett.

Förutom att handlägga egentliga samarbetsfrågor har samarbetsnämnderna i stor utsträckning också blivit det egentliga planeringsorganet inom blocken. De har också blivit remissorgan för låneärenden och har bl. a. att yttra sig i planärenden och beträffande kommunala investeringar. Inom flertalet block har man endera redan avslutat eller är man i full gång med en omfattande blockplanering innefattande den totala utvecklingen inom regionen, näringsliv, bebyggelse etc.

Från offentlighetssynpunkt arbetar dessa nämnder under samma förhållanden som kommunala nämnder i övrigt. Sammanträdena är således icke offentligt kungjorda. Press och övrig nyhetsförmedling äger icke tillträde. Som en följd härav blir referaten härifrån som regel knapphändiga i enlighet med meddelande som lämnas till pressen från sekretariatet. Det händer också att referat ej lämnas alls.

Med hänsyn till de mycket betydelsefulla uppgifter som handlägges inom dessa nämnder kan starkt ifrågasättas om inte mera av offentlig insyn liksom information utåt till blockinnevånarna vore av stort värde. Det kan inte vara rimligt att vår tids största kommunala planerings- och organisationsfrågor skall nära nog hållas helt utanför medborgarinsyn intill dess att en plan presenteras i så fullgånget skick att knappast några justeringar kan göras. Det är därtill ytterst betydelsefullt att de kommunala förtroendemännens agerande, här liksom i fullmäktigeförsamlingarna, öppet redovisas. Som samarbetsnämnderna i praktiken utformats är dessa till form och arbetssätt mera att likna vid fullmäktigeförsamlingar än vid kommunala nämnder. De har också som regel fungerande sekretariat och arbetsutskott.

För närvarande finns 206 av ursprungligen 245 kommunblock ej sammanlagda. Man kan med anledning av riksdagens beslut om tvångssammanslagning på goda grunder antaga att åtskilliga av dessa kommer att sammanlösas den 1 januari 1971. Kvar står ändock ett relativt stort antal kommunblock fram till den 1 januari 1974 då sammanslagningen blir obligatorisk.

Med hänsyn således till dels att ett stort antal kommunblock alltjämt kommer att fungera som sådana i fyra år framåt, dels också att planerings- och samordningsuppgifterna under åren närmast före sammanslagningen är intensivast bör en ändring beträffande offentlighetsprincipen komma till stånd.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta att samma principer i fråga om offentlighet, som gäller för kommunalfullmäktige, skall gälla för samarbetsnämnderna inom kommunblocken.

Stockholm den 27 januari 1970

Axel Kristiansson (cp)

Joh. A. Olsson (cp)

Maj Pehrsson (cp)

Elvy Olsson (cp)